

prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M., premiér
Úřad vlády České republiky

Ing. Jozef Síkela, ministr průmyslu a obchodu
Ministerstvo průmyslu a obchodu

V Ostravě dne 29. 8. 2022

Energetická situace: Výzva k bezodkladné součinnosti vlády ČR za klastry a asociace sdružené v rámci Národní klastrové asociace

Vážený pane premiére, pane ministře průmyslu,

mnoho bylo řečeno, napsáno a deklarováno Vámi i experty na energetiku skutečnými i domnělými v posledních několika týdnech. A mnoho bylo již i popřeno a zásadním způsobem revokováno. Také se pokládáme za experty již jen z toho důvodu, že za energie již dlouhá desetiletí každý měsíc platíme.

A my jsme ty podniky, které musí DNES kontrahovat a zajišťovat vstupní suroviny dlouho dopředu, sestavovat roční plány a rozpočty a v neposlední řadě draftovat zaměstnance. To nyní nejsme schopni provést ani s náznakem serióznosti. A nejsme si vůbec jisti tím, že existuje snaha o definování řešení. Není již potřeba naříkat co nám všem hrozí a stává se realitou - to již bylo zřetelně deklarováno velkými svazy, některými velkými podniky i malými podnikateli. A z Vaší strany byly tyto argumentace - před několika týdny pro Vás neakceptovatelné - uznány, převzaty a s těžko uvěřitelným výrazem smíření Vámi i veřejně prezentovány.

Jsme asociace, která zastupuje značnou část podniků, zaměstnavatelů v České republice. NCA sdružuje celkem 30 klastrových a podpůrných organizací a zaštiťuje tak práci více než 800 podniků s téměř 240 000 zaměstnanci. NCA sdružuje podniky z různých druhů průmyslových odvětví, včetně těch, která jsou energeticky velmi náročná (automobilový - Moravskoslezský automobilový klaster, letecký průmysl - Moravský letecký klaster, zpracování plastů - Plastikářský klaster atd). Se vši úctou a poklonou směrem ke SPČR a HKČR a k jejich práci a aktivitám; my jsme ti, kteří se již několik desetiletí snaží efektivně nakupovat suroviny (včetně energií) a prosperovat v rámci turbulentních trhů, neuvážených a špatně naplánovaných geopolitických a geohospodářských rozhodnutí - bohužel mnohdy sólově prosazených vůdčími ekonomikami. A dlouho jsme se snažili situaci pochopit, držet ústa a krok a efektivně pracovat na růstu českého hospodářství.

Současná situace v energiích a zdrojích je ovšem ZCELA NĚCO JINÉHO. Nese to ovšem fundamentální znaky toho, že systém zcela selhal a profitovat budou jednotlivci (a nemáme na mysli v tomto případě ČEZ apod.).

A recept na řešení přitom existuje! Je znám, v rámci několika zemí EU již dokonce aplikován; a Vaším úkolem (z pohledu zodpovědnosti primárně vůči průmyslu ČR, ale samozřejmě i v prostředí EU) je tento „manuál“ dopracovat, optimalizovat, předložit a uvést v platnost. My, podniky, jsme v denním kontaktu se svými partnery ve všech zemích EU - nálada a požadavky jsou zcela totožné, a není tudíž možné NEUSKUTEČNIT dohodu v rámci jednání členských zemí. Pokud se vyskytnou překážky k usměrnění nefungujícího trhu s energiemi, tak všichni do posledního budeme vědět, co je jejich důvodem. Ale k tomu je potřeba ihned oficiálně jednat. Pane ministře, prosím, již nedeklarujte pouze záměr na svolání summitu - udělejte to a využijte prosím všech mechanismů, které Vám (nám) stávající předsednictví nabízí.

Nicméně předpokládáme, že jste stále zástupci a lobbisty za české podniky a podnikatele. Proto Vás - zdvořile ale naléhavě - vyzýváme k následujcímu:

- V rámci svých strategických kroků a opatření zohledněte fakta, která zde již jsou - tedy začínající neschopnost podniků plnit své zákonné povinnosti; plošně se projevující záporné cash-flow napříč průmyslem, odvětvími a samotnými podniky. Jinými slovy: příspěvek na domácnost je nutný a dobře nastavený - ale nezaměstnaná domácnost, pokud zavřeme své provozy, nám ani vám vděčná nebude.
- Prosíme naléhavě, konzultujte s námi Vaše nadcházející kroky v rámci předsednictví a jednání k energiím, s námi - tedy s reálným průmyslem, službami a ostatními. Bohužel nemáme pocit, že se to děje. V ČR je max 25 subjektů (svazů, zástupců, delegátů), kteří požadují IHNEJ jednání a vyslyšení. To je, myslíme, zvládnutelné.
- Vyslechněte si náš (Národní klastrová asociace za 25 klastrových organizací, SPČR, AMSP, SČMVD) návrh na řešení, který koresponduje s většinovým návrhem průmyslových odvětví v ostatních zemích. Jednejte s námi. Za 30 let nenastala v průmyslu situace, která by byla naléhavější.
- Nedopust'te, aby se cena i průmyslových energií stala politickým tématem. Již tak se stala problémem nejen naším, ale i sociálním problémem našich zaměstnanců.
- Zamezte bezprecedentnímu růstu cen zemního plynu a elektřiny jejich zastropováním na ekonomicky únosné hladině; Zemní plyn 80 až 100 EUR/MWh, elektřina 200 až 250 EUR/MWh v rámci Evropské unie, nebo jen České republiky. Český zákon o cenách zná možnosti zastropování cen (např. distribuce elektřiny a plynu), nebo věcné usměrnění (např. dodávky pitné vody).
- Potřebujeme velmi, velmi brzy alespoň tušit, která opatření jsou v rámci EU reálná a která naopak ne. Zbytek si již domyslíme a odvodíme. Ale v první moment potřebujeme slyšet, s čím do těchto jednání „půjdete Vy“, naše vláda, nám zodpovědná.

Budeme se nažít Vám, jako zástupcům průmyslové ČR i celé Evropy, i nadále důvěřovat. Ale nenecháme se zahánět do kouta a do krajností.

Děkujeme předem za reakci a přejeme i Vám pevné nervy.

S pozdravem, za představenstvo NCA

Jiří Herínek
prezident NCA

Jiří Herínek - prezident NCA
Ivo Říha - viceprezident NCA, předseda CEDEG
Břetislav Skácel - viceprezident NCA, manažer klastru CREA Hydro&Energy
Petr Hladík - člen představenstva NCA, Technologické centrum AV ČR
Luboš Komárek - člen představenstva NCA, předseda představenstva Nanoprogress
Kateřina Podaná - členka představenstva NCA, výkonná ředitelka Klastru MECHATRONIKA
Petr Tomášek - člen představenstva NCA, výkonný manažer Moravského leteckého klastru